

TEORIE HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY (NPHPB)

ZS 2020/2021

ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY

GARANT PŘEDMĚTU: Ing. Eva Kotlánová, Ph.D.

PŘEDNÁŠKY: Ing. Eva Kotlánová, Ph.D.

katedra ekonomie a veřejné správy

kancelář A234

email: kotlanova@opf.slu.cz

Konz. h.: **PO 11.30 – 12.30**

ČT 8.30 – 9.30

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

- zimní semestr 2020/2021
- 1. ročník navazujícího magisterského prezenčního studia – obor BAN, VES
- rozsah předmětu: 2 + 0 (bez seminářů)
- počet kreditů: 5
- **ukončení: průběžný test, zkouška**

VYMEZENÍ CÍLE PŘEDMĚTU

- Cílem předmětu je přiblížení teorie hospodářské politiky s implikací pro praktickou hospodářskou politiku a ukázání možností tvorby hospodářské politiky na základě východisek současné ekonomické teorie.
- Zvláštní důraz je kladen na přístupy jednotlivých teoretických škol k tvorbě a k možnostem hospodářské politiky ovlivnit hospodářský vývoj v zemi.
- Na příkladech konkrétní hospodářské politiky vybraných vyspělých zemí jsou demonstrovány různé a rozdílné podoby hospodářské politiky.

OSNOVA PŘEDMĚTU

○ **Politické aspekty hospodářské politiky**

Vztah mezi hospodářskou politikou a politikou, pojetí politiky a politické moci, funkce politologie, politický systém a jeho složky.

○ **Politický systém jako součást celospolečenského systému**

Typy politických systémů. Stát v politickém systému. Formy společenského zřízení a jejich vliv na utváření hospodářské politiky.

○ **HP a stát**

Základní funkce státu, stabilita společnosti, efektivnost a racionalita, racionalita hospodářské politiky, pragmatická hospodářská politika.

OSNOVA PŘEDMĚTU

○ Teoretická východiska HP

Liberální a intervencionistická hospodářská politika, škola merkantilistů, fyziokratů, klasiků a jejich názory na hospodářskou politiku. Plánování a hospodářská politika. Keynesiánské a monetaristické názory na hospodářskou politiku. Hlavní směry utváření hospodářské politiky po 2. světové válce.

○ Teoretické a praktické možnosti HP

Teoretické a praktické možnosti hospodářské politiky versus existující společenské uspořádání, anarchická, despotická a demokratická společnost. Hospodářská politika v demokratické společnosti.

○ Anglosaský a kontinentální směr teorie HP

Rozdílné pojetí hospodářské politiky. Ordoliberalismus. Hospodářský řád. Politika procesu a politika řádu. Principy a nástroje hospodářské politiky procesu a řádu. Systémová konformita. Vzájemný vztah obou pojetí.

OSNOVA PŘEDMĚTU

○ **Rozhodovací procesy v HP a proces její tvorby**

Pojetí hospodářsko-politických rozhodnutí, koordinační mechanismy, koordinace plánování. Ekonomické a centrální plánování. Úloha informací v hospodářské politice, ovlivňování informacemi. Metody ovlivňování realizace hospodářské politiky. Konsensus a možnosti jeho dosahování. Kompromis.

○ **Společenské rozhodování v HP**

Společenské rozhodování, většinová pravidla, náklady rozhodování, volební paradox. Arowův teorém nemožnosti. Teorém středního voliče. Logrolling. Společenské rozhodování v reprezentativní demokracii. Systém poměrného a většinového zastoupení. Demokracie dvou a více politických stran.

○ **HP a očekávání**

Adaptivní a racionální očekávání. Účinnost hospodářské politiky a očekávání. Očekávaná a neočekávaná hospodářská politika. Přístup monetaristů, nových klasiků a nových keynesiánců.

OSNOVA PŘEDMĚTU

○ **Omezení HP**

Časové souvislosti opatření hospodářské politiky. Vládní selhání, netržní selhání a jejich příčiny. Souvislosti hospodářského a politického cyklu, předpoklady modelů politicko-ekonomických cyklů. Formování očekávání v hospodářské politice.

○ **Korupce jako významné omezení hospodářské politiky**

Vymezení pojmu korupce. Typologie a příčiny korupce. Dopady korupce a její měření. Antikorupční reformy a možnosti snižování (odstranění) korupce. Korupce a česká legislativa.

○ **Zájmové skupiny, lobbying, korporativismus**

Zájmové skupiny, jejich klasifikace, modely zájmových skupin. Lobbying, nositelé a cíle lobbování. Lobbying v EU. Role lobby a deskripce jejich zájmů. Postoj orgánů EU k lobbingu. Hranice mezi lobbingem a korupcí. Korporativismus, jeho podoby, příčiny vzniku, příklady korporativního uspořádání.

ZÁKLADNÍ LITERATURA

- KLIKOVÁ CH. a E. KOTLÁNOVÁ, Teorie hospodářské politiky. SU, OPF v Karviné, 2012. ISBN 978-80-7248-833-9
- KLIKOVÁ CH. a KOTLÁN I., Hospodářská politika, 3. vyd. Ostrava: SOKRATES, 2013. ISBN 978-80-86572-76-5
- SLANÝ A. a kol., Makroekonomická analýza a hospodářská politika. 1. vyd. Praha: C. H. Beck 2003. ISBN 80-7179-738-3
- ŘÍCHOVÁ B., Úvod do současné politologie. Srovnávací analýza demokratických politických systémů. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-348-2

DOPORUČENÁ LITERATURA

- KASAN J. a M. ŽÁK, Hospodářská politika A a B. Praha: VŠE, 1994. ISBN 80-7079-902-1.
- MLČOCH, L.: Institucionální ekonomie. Praha: Karolinum, 1996, ISBN 80-7184-270-2
- NĚMCOVÁ I. a M. ŽÁK , Hospodářská politika. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-462-2.
- ROZSYPAL, K.: Úvod do teorie a praxe národohospodářského plánování. Praha: SNTL/ ALFA, 1978
- SLANÝ A. a M. ŽÁK, Hospodářská politika. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 1999. ISBN 80-7179-237-3.
- SOJKA, M.: Milton Friedman-svět liberální ekonomie. Praha: Epoque, 1996, ISBN 80-902129-1
- SOJKA, M.: J. M. Keynes a současná ekonomie. Praha: GRADA Publishing, 1999, ISBN 80-7169-827-X

DOPORUČENÉ ZDROJE

- www.cep.cz
- www.cerge.cuni.cz
- www.finance.cz
- www.cnb.cz
- www.compet.cz
- www.czso.cz
- www.newton.cz
- www.worldbank.org
- www.vyzkum.cz
- www.econ.worldbank.org
- www.weforum.org
- www.mfcr.cz
- www.vlada.cz
- www.transparency.org
- www.transparency.cz

ZAKONČENÍ PŘEDMĚTU

- Průběžný test
  - ✓ Nepovinný
  - ✓ Termín středa 25. 11. v době přednášky
  - ✓ Max. počet bodů - **30 bodů**
  - ✓ Test je koncipován formou a, b, c; ANO/NE.
  - ✓ Za každou správnou odpověď j 1 bod
- Kombinovaná zkouška (max. **70 bodů**)
- **celkem max. 100 bodů**

CELKOVÉ HODNOCENÍ

- **A** = 100 – 91 bodů
- **B** = 90 - 81 bodů
- **C** = 80 – 71 bodů
- **D** = 70- 66 bodů
- **E** = 65 – 60 bodů
- **F** = 59 a méně bodů

